

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36627
Nom	Gèneres periodístics d'opinió
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau de Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau de Periodisme	7 - Informació periodística i la seua tecnologia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
DOMINGUEZ ROMERO, MARTIN	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

Proporcionar als alumnes una base teòrica sobre els diferents gèneres i arguments per a la persuasió periodística, així com una introducció pràctica a les diferents modalitats de l'escriptura d'opinió. Durant el seu curs, s'introduirà als alumnes en les principals formes d'opinió periodística (columna, crítica, ressenya, editorial, vinyeta, crònica, etc.) així com en les característiques formals de cada gènere. Al mateix temps, s'oferirà una visió històrica dels orígens del periodisme d'opinió i també s'aportarà als alumnes exemples significatius de cadascuna de les modalitats. L'alumnat haurà de conrear durant les pràctiques els diferents gèneres periodístics d'opinió i mostrar les seues capacitats argumentatives i estilístiques.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'alumnat ha de tenir competències periodístiques, tant des del punt de vista formal (de redacció, coneixement estilístics), com bàsics des del punt de vista d'història i coneixement del periodisme. Assignatures cursades anteriorment, relacionades amb les pràctiques escrites, amb la documentació, així com amb els continguts històrics, són bàsiques per tal de poder assolir amb èxit els objectius de l'assignatura.

1334 - Grau de Periodisme

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreplegar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Capacitat i habilitat per a comunicar en el llenguatge propi dels mitjans de comunicació tradicionals (premsa, fotografia, ràdio, televisió) , de les seues modernes formes combinades (multimèdia) o dels nous suports digitals (internet) , per mitjà de l'hipertextualitat.
- Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.

- Produir continguts amb correcció i eficàcia comunicativa en premsa.
- Organitzar el coneixement de l'entorn periodístic en el columnisme d'opinió
- Relatar el coneixement de la història del periodisme d'opinió

- Aplicar les principals tècniques argumentatives: persuasió, convenciment i manipulació.
- Desenvolupar les diferents classes de columnes: política, cultural, esportiva, literària, etc.
- Presentar coneixement bàsic a la crítica literària, musical i cinematogràfica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Generalitats: informació i opinió

- 1.1. El mite de l'objectivitat
- 1.2. Generar opinió

2. Orígens històrics del periodisme d'opinió

- 2.1. "Mercuris" i "Gasetes"
- 2.2. El segle XVIII, el predomini de la raó
- 2.3. El segle XIX, l'apogeu de la premsa ideològica
- 2.4. El segle XX: cap un nou model de premsa

3. L'estil del periodisme d'opinió

- 3.1. Què és l'estil?
- 3.2. Estil informatiu i estil d'opinió
- 3.3. Consells sobre el periodisme d'opinió: amenitat, vocabulari i ritme
- 3.4. Estratègies de persuasió i d'argumentació

4. L'editorial

- 4.1. Definicions
- 4.2. Models d'editorials
- 4.3. Estil i estructura
- 4.4. L'editorial signat
- 4.5. Mediació política de l'editorial

5. La columna d'opinió

- 5.1. Concepte de columna
- 5.2. Tipus de columnes
 - 5.2.1 Columna de política
 - 5.2.2 Columna literària
 - 5.2.3 Columna d'humor
 - 5.2.4 Columna d'esports
 - 5.2.5 Columna de societat

5.2.6 Columna de divulgació científica

5.2.7 El dibuix d'humor i la caricatura

6. La crítica

6.1. Funcions de la crítica

6.2. Estructura de la crítica periodística

6.3. Crítica literària

6.4. Crítica cinematogràfica

6.5. Crítica de teatre

6.6. Crítica de música

6.7. Crítica d'art

6.8. Altres tipus de crítica (taurina, d'esport, gastronòmica, etc.)

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula informàtica	40,00	100
Classes de teoria	20,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

MD1 - Classes teòriques (magistral o expositives amb presentació de l'alumnat)

MD2 - Classes pràctiques

MD3 - Classes de debat

AVALUACIÓ

- Examen de continguts (i reflexió) teòrics: 30%.
- Exercicis de valoració i resolució de pràctiques, problemes i casos: 40%.
- Avaluació de treballs individuals: 30%.

Per a aprovar l'assignatura és necessari superar cadascuna de les parts que componen l'avaluació amb almenys un 5.

En segona convocatòria sols són recuperables l'examen de continguts i el treball individual. L'assistència a les pràctiques és obligatòria.

Atenció:

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres). En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació d'un estudiant, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero i suposar la suspensió de la convocatòria, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si escau, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.

També es consideraran faltes greus, i per tant poden suposar la suspensió immediata de la convocatòria, còpia o facilitar la còpia de treballs entre alumnat del grau; accedir irregularment o apropiarse anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la persona en exàmens. Quan es detecten les faltes greus assenyalades en aquest punt, el o la docent haurà de comunicar-lo a la coordinació del Grau.

La presentació de treballs i/o exàmens amb faltes d'ortografia o ortotipogràfiques i/o errors de sintaxi, coherència o redacció serà penalitzat i pot arribar a suposar la suspensió de la prova.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Abril Vargas, N., 1999. Periodismo de opinión. Ed. Síntesis.
- Casals, M. J. 2000. La columna periodística: de esos embusteros días del ego inmarchitable. Estudios sobre el Mensaje Periodístico 6: 31-51.
- Casals, M. J., 2003. Juan José Millás. La realidad como ficción, la ficción como realidad o cómo rebelarse contra los amos de lo real y del lenguaje. Análisis de Juan José Millás, columnista de El País. Estudios sobre el mensaje periodístico, 9: 63-124.
- Domínguez, M., 2010. Examen del columnismo valenciano. Els gèneres d'opinió en els mitjans escrits espanyols. Arxius, 23: 93-101.
- Gomis, Ll., 1989. Teoria dels gèneres periodístics. Generalitat de Catalunya.
- Grijelmo, A., 1997. El estilo del periodista. Taurus.
- López Hidalgo, A., 1996. Las columnas del periódico. Ediciones Libertarias. Madrid.
- Morán Torres, E., 1988. Géneros del periodismo de opinión. Universidad de Navarra.
- Moreno Espinosa, P., 2000. Géneros para la opinión: el comentario o la columna. Revista Latina de Comunicación 30: 1-4.
- Reich-Ranicki, M., 2014. Sobre la crítica literaria. Elba.
- Santamaría, L., 1997. Géneros para la persuasión en periodismo. Ed. Fragua.
- Santamaría, L. y M. J. Casals, 2001. La opinión periodística. Argumentos y géneros para la persuasión. Ed. Fragua.
- Standing, S.M., 2008. The art of column writing. Oak Park: Marion Street Press.

Complementàries

- Baixauli, M., 2016. Ningú no ens espera. Periscopi.
- Carner, J., 1982. Les bonhomies. Orbis i Ed. 62.
- Domínguez, M., 2017. Històries naturals. Pòrtic.
- D'Ors, E., 1982. Glosari. Edicions 62.
- D'Ors, E., 1987. La vall de Josafat. Quaderns Crema.
- Espinàs, J. M., 2008. El meu ofici. La Campana.
- Fuster, J., 1984. Causar-se d'esperar. Ed. 62.
- Fuster, J., 1984. Pamflets polítics. Empúries.
- García Márquez, G., 1981. Obra periodística. Bruguera.
- Gimferrer, P., 1981. Dietari 1979-1980. Ed. 62.
- Gimferrer, P., 1982. Segon dietari. Ed. 62.
- Haro Tecglen, E., 1993. ¡Qué estafa! El País. Aguilar.
- Landero, L., 2004. ¿Cómo le corto el pelo, caballero? Tusquets.
- Larra, M.J. de, 1985. Artículos. Cátedra.
- Marías, J., 1991. Pasiones pasadas. Anagrama.
- Millás, J.J., 1995. Algo que te concierne. El País Aguilar.
- Monzó, Quim, 1984. El día del señor. Quaderns Crema.
- Monzó, Quim, 1987. Zzzzzzzz... Quaderns Crema.
- Monzó, Quim, 1990. La maleta turca. Quaderns Crema.
- Monzó, Quim, 2003. El tema del tema. Quaderns Crema
- Pla, J., 1973. Humor, candor... Edicions Destino.
- Roig, M., 1991. Diques-me que m'estimes encara que sigui mentida. Ed. 62.
- Sagarra, J.M., 1997. La horma de mi sombrero. Alfaguara.
- Sagarra, J.M., 2000. Café, copa i puro. Ed. 3i4.
- Sagarra, J.M., 2001. L'aperitiu. Ed. 3i4.
- Simó, Isabel-Clara, 2003. En legítima defensa. Columna.
- Torres, M., 1993. Amor América. El País Aguilar.
- Umbral, F., 1984. Mis queridos monstruos. Ed. El País.
- Vicent, M., 1983. No pongas tus sucias manos sobre Mozart. Ed. Debate.
- Vicent, M., 1984. Crónicas urbanas. Ed. Debate.
- Vicent, M., 1988. Arsenal de balas perdidas. Anagrama.
- Vicent, M., 1993. A favor del placer. El País Aguilar.
- Vicent, M., 2004. Nadie muere la víspera. Alfaguara. Madrid.
- Vidal, J., 2002. Crónicas taurinas. Ed. Aguilar